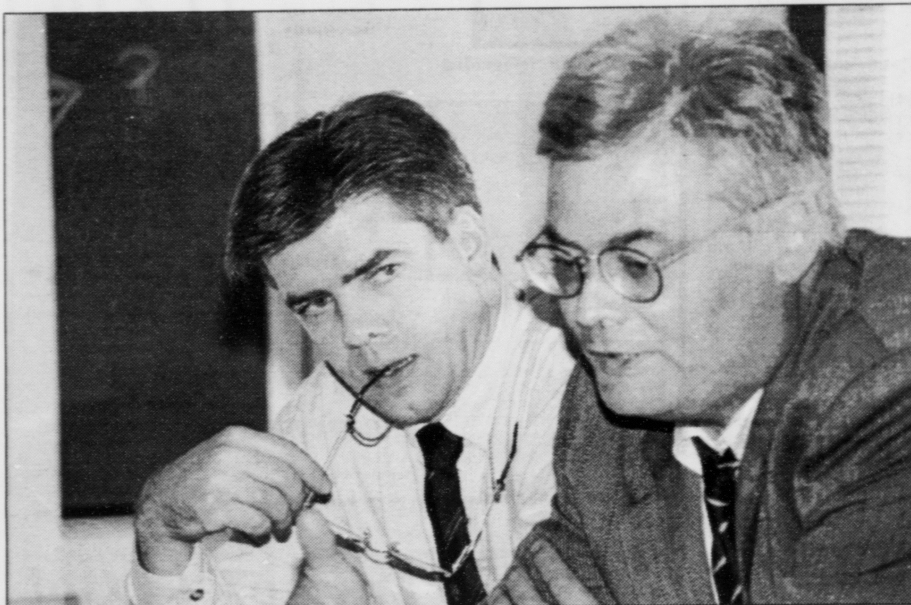

Lise Lyck, búskaparfrøðingur við føroyingar:

Útbyggjið vinnulívið og tit gerast minni bundin av øðrum

Føroyska samfelagið goymir so nógvar møguleikar og styrki, at tað ber til at røkka langt, um ein miðvíst fer undir at fjøltátta vinnuna, soleiðis at samfelagið hevur fleiri bein enn fiskivinnuna at standa á.

Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur saman við Bjarne Lindstrøm, stjóra í norðurlenska stovninum fyri regionalpolitiska granskning. Teir hava verið við á kunandi fundum fyri vinnulívsfólki og politikarum um innihaldið í nýggju bókini um føroyska búskapin. Mynd Jan

Mennið vinnuna heldur enn at økja um tilskot frá øðrum

Hon visir á, at føroyingar hava valið millum at halda fram við at liva uppá at fáa peningartilskot frá øðrum ella at minka um hetta tilskotið.

Velur tú fyrru loysnina, so er greitt, at talan verður um avmarkað tal av fólki, sum kunnu liva av tí. Men velur tú heldur at menna idnaðin og fjøltátta vinnulívið, so ber til at minka um tilskotið aðrastaðni frá og hetta kann gagna føroyska búskapinum og samfelagnum uppá longri sikt sigur danski búskaparfrøðingurin, sum visir á, at til tess at kunna bróta upp úr nýggjum, so er neyðugt hjá føroyingum at koma til ta sannføring, at búskapurin má hava fleiri bein at standa á, t.v.s. at neyðugt er at fjøltátta hann meira, soleiðis at fiskivinnan ikki einsamøll skal bera búskapinum uppi.

Hon visir til gongdina í Álandi, har stóðan er tann óvugta av henni í Føroyum. Í dag letur Áland pengar til Finland, tí búskapurin har er so fjøltáttaður og harvið eisini væl fyri.

Fara føroyingar undir at gera meira burtur úr vinnu-

lívnum og harvið fáa ein betri virkandi búskap, so ber til at gera seg minni heftan av øðrum.

Lise Lyck visir á, at føroyingar mugu innsiggja, at tað ber ikki til at fáa eitt vælferðarsamfelag, um búskapurin bert byggir á fiskivinnu.

Hon heldur tað vera av størum týðningi, um vit vilja varðveita og útyggja vælferðarsamfelagið, at allir føroyingar eru virknir og við í orðaskiftinum um, hvussu eitt samfelag, sum higartil bert hevur havt eina høvuðsvinnu, fiskivinnuna, kann utvikla aðrar vinnur eisini.

Men tað skal nógv gerast fyrri at røkka hesum málsetningi. Lise Lyck sigur, at føroyingar mugu gera meira við marknaðarføring og design av vörum. Hetta er nakað vit kunnu læra av grønlendingum, sum eru komnir nógv longur.

Lise Lyck, búskaparfrøðingur heldur føroyska samfelagið hevur góðar møguleikar at fóta sær og mennast. Mynd Jan

vit víðka karmarnar soleiðis at bæði tey einstøku virkini og eisini samfelagið sum heild eru meira viðuttan fyrri landdøðarnar.

Styrki og veikleikar

Í bókini um føroyska búskapin verður eisini gjørt nakað burtur úr at víðgera styrki og veikleikar í búskapinum.

Lise Lyck sigur, at føroyski búskapurin kann vísa sína styrki á nógvum økjum. Her er ikki minst talan um eitt vælútbúgvið fólk. Útbygvingarstøðið er so mikið høgt, at føroyingar uttan trupulleikar kunnu bjóða seg fram til arbeiði í umheiminum. Men ein vandi liggur so eisini í hesum, at føroyingar gerast í floks gestaarbeidarar. Spurningurin er hvussu tú kanst brúka vælútbúna arbeiðsmegina til at menna føroyska búskapin.

Ein onnur styrki er tann vælútbúgdi infrastrukturn, somuleiðis heilsuskipanin og sterki identiteturin. Síðani og ikki minst náttúrufrøðingur sum fiskur og møguleiga olja.

Tað sær gott út, og tað skulu bert fáar broytingar til fyrri at betra um útviklingin.

Lise Lyck nevnr so eisini veikleikarnar. Stóru tørvur er á leiðslu við strategiskari hugsan, og marknaðarføringin haltar eisini álvarsliga.

Kapitalmarknaðurin er so eisini ein veikleiki. Tørvur er á einum vinnulívspolitikki, sum gongur burtur frá stuðuli til ein meira sjálvbjargnan búskap.

Atlantic Airways kann vísa veg

Sum eitt dømi um eina føroyska fyrirkomu, ið hevur vind í seglunum og sum hevur dugað at laga seg til tíðina nevnr Lise Lyck Atlantsflog. Felagið dugir at síggja og troyta møguleikarnar. Hetta heldur hon,

at eisini nógvar aðrar føroyskar fyrirkomu kundu lært av.

Danski búskaparfrøðingurin tekur eisini fram spurningin um oljuna. Hon visir á, at meðan nógur fólk meta hana sum eina Guds gávu, so eru onnur sera varin og bangin og síggja oljuna sum nakað ringt.

Baðir hesir partar hava rætt, tí royndirnar í øðrum londum vísa, at meðan nógur lond hava dugað at fáa nakað positivt burtur úr oljuni, hevur olja verið øðrum londum at bana.

Aftur her er tað ein spurningur um at leggja eina strategi og duga management.

Tað er ein vandi í tí, at føroyingar nú bara seta seg aftur á og bíða eftir oljuni.

Samarbeiði og kapping

Lise Lyck er sum heild rættiliga bjartskygd hvat føroyska búskapinum viðvíkur. Her eru møguleikar, men tað umræður at bera seg rætt at.

Hon heldur tað avgjørt verða neyðugt við bæði samarbeiði og kapping fyrri at koma víðari. Og her er tað eisini av týðningi at finna eina javnvág millum samarbeiði og kapping.

Eg havi varhugan av, at tað er ein tendensur millum føroyingar at hyggja meira at, hvør og hví hetta og hatta verður sagt heldur enn at vilja vita, hvat verður sagt. Hetta er nakað, sum má broytast fyrri at kunna troyta allar góðar kreftir og harvið finna tær røttu og bestu loysnirnar.

Hon leggur annars stóran dent á, at Føroyar koma meira við í globalisering og internationalisering. Tvs. at

JAN MÜLLER

-Tí duga sjálvir, um tit vilja. Smá samfeløg sum tað føroyska nýtast ikki at liva uppá at fáa pening frá øðrum (Overførselsindkomster).

Hetta sigur Lise Lyck, sum hesi seinastu árin hevur brúkt nógva tíð og orku uppá at granska og kanna føroyska búskapin. Eitt úrslit av hennara áhuga fyrri føroyska samfelagnum og smásamfeløgum sum heild er bókini um føroyska búskapinum, sum júst er útkomin og sum varð umrødd í blaðnum í gjár.

Mánadagin greiddi Lise Lyck frá innihaldinum í bókini og bakgrundini fyrri henni.